

RAS - Uppföljning 2023

Mätbara mål som ingår i RAS 3.0

Uppnådda mål 2023:

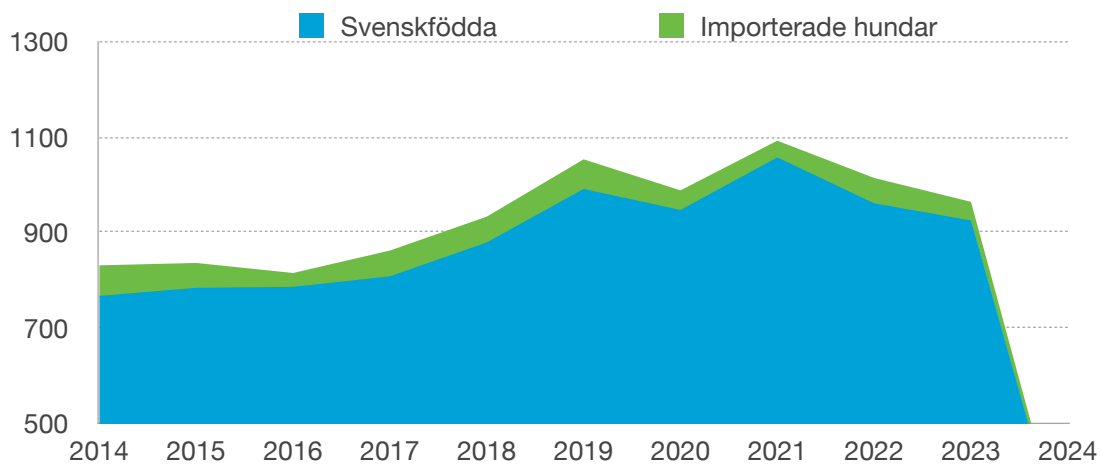
- Bibehålla en låg inavelsökning, max 1% beräknat på 5 generationer
- Öka andelen hanar över 5 år som används i avel
- HD grad D och E ska ej användas i avel
- Minska andel individer med D & E - höfter (2022)
- Individer med patellaluxation ska ej användas i avel

Ej Uppnådda mål 2023:

- Halvera andelen parningar över 6,25% (ganska nära)
- 30% av årsregistreringen ska ögonlysas
- Alla djur som går i avel ska ögonlysas
- Symtomfri individ med distichiasis skall endast kombineras med avelspartner som är ögonlyst utan anmärkning.
- 45% av årsregistreringen skall HD/ED röntgas (2022)
- 75% av inhemska parningar skall ha känd ledstatus för både hane och tik
- Uppfödare skall göra kombinationer med kull-index över 100
- ED grad 2 och 3 ska ej användas i avel
- 25% av populationen ska göra BPH
- Alla avelsdjur genomför BPH
- Individer med avbrutet BPH eller MH ska ej användas i avel

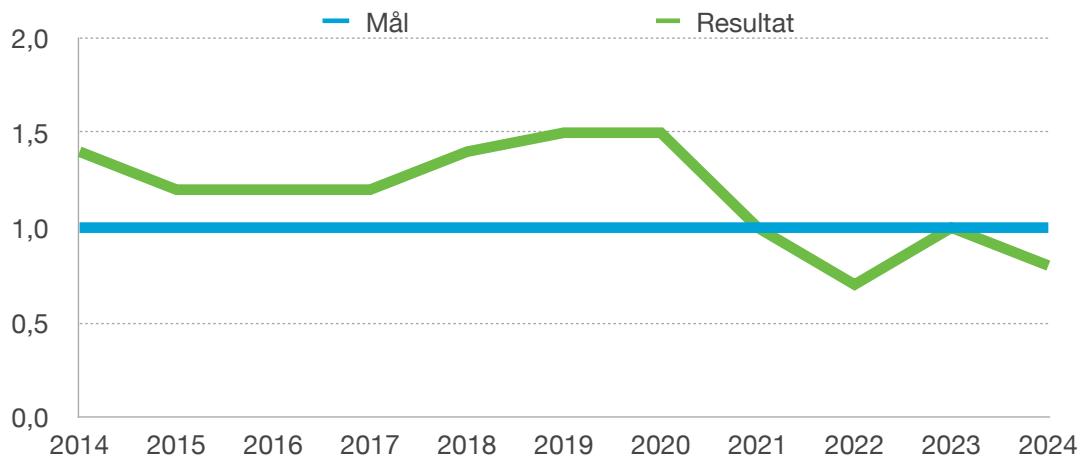
Statistik

Registrering av individer fortsätter ligga runt ungefär samma siffror

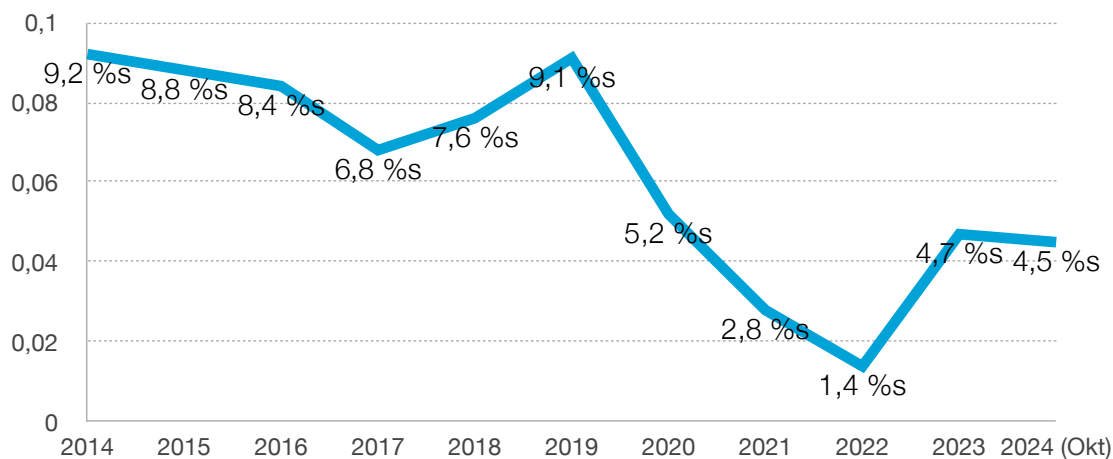

Svenskfödda	767	784	786	808	879	991	947	1057	961	925	630
Importer	64	52	29	54	54	62	41	35	53	39	33

Vi uppfyller målet om att behålla en låg inavels ökning, max 1% beräknat på 5 generationer

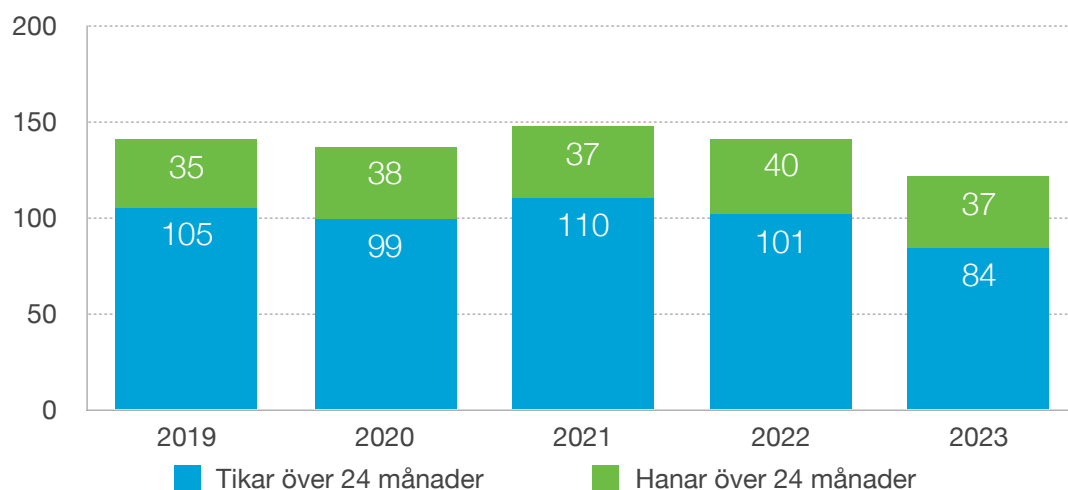
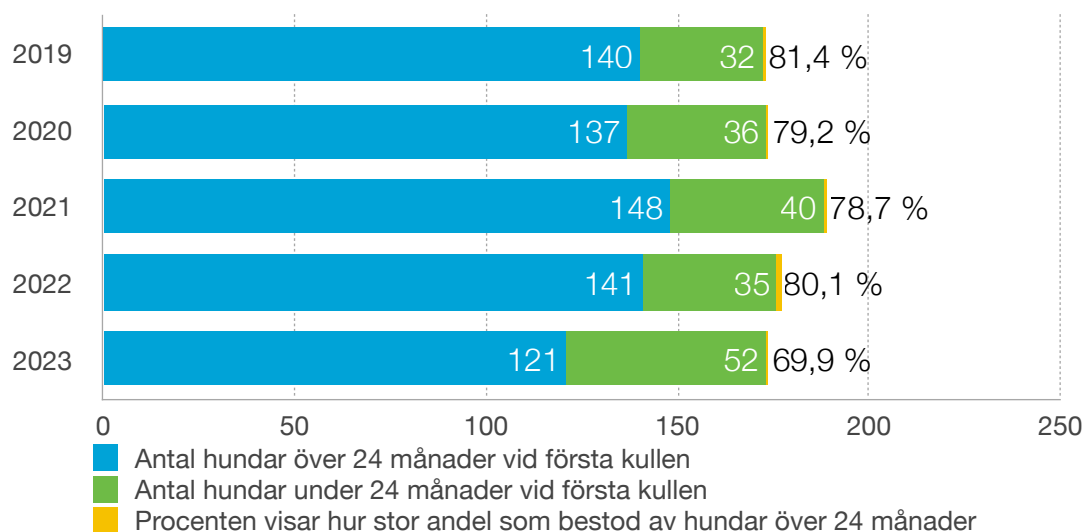
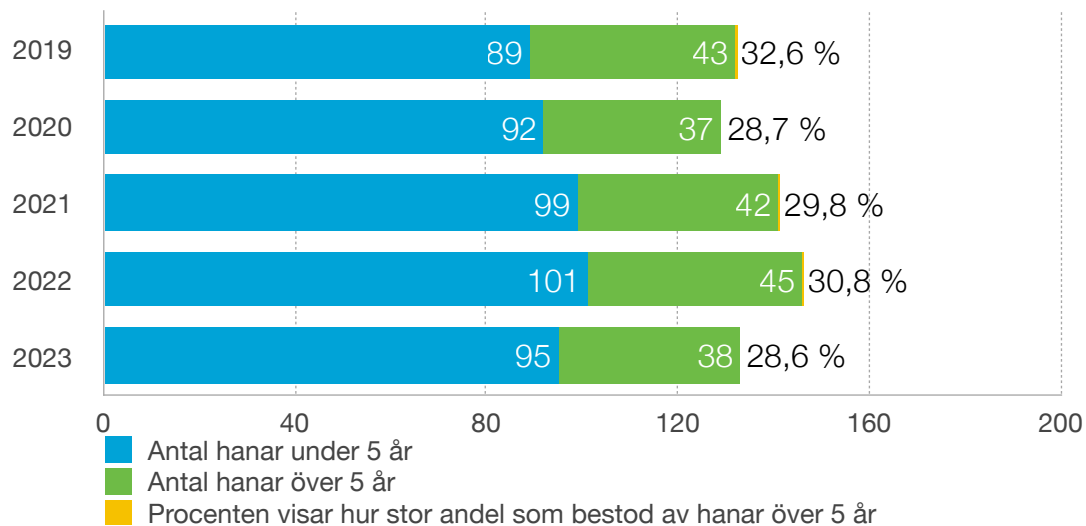

Vi uppfyller nästan målet att från resultatet 2019 halvera andel parningar med inavel över 6,25% men når inte riktigt hela vägen år 2023. Under 2023 registrerades 9 kullar med inavelsgrad över 6,25% varav en 12,5%

Använda äldre djur i avel

En av strategierna för att minska genetiska sjukdomar och arbeta för en friskare ras är att hundarna som går i avel ska vara över 24 månader när de paras första gången samt öka andelen hanar över 5 år som används i avel.

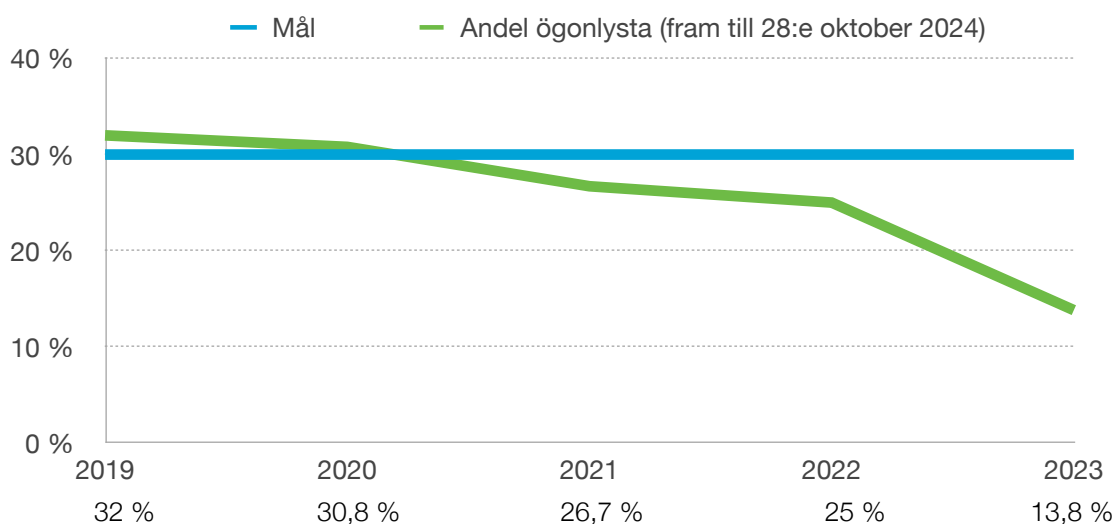

Ögonlysning

De mätbara målen rörande ögonlysning är:

- 30% av årsregistreringen ska ögonlysnas
- Alla djur som går i avel ska ögonlysnas
- Symtomfri individ med distichiasis skall endast kombineras med avelspartner som är ögonlyst utan anmärkning. Om hunden är symtomfri eller inte går såklart inte att kontrollera men vi får förutsätta att rekommendationen följts.

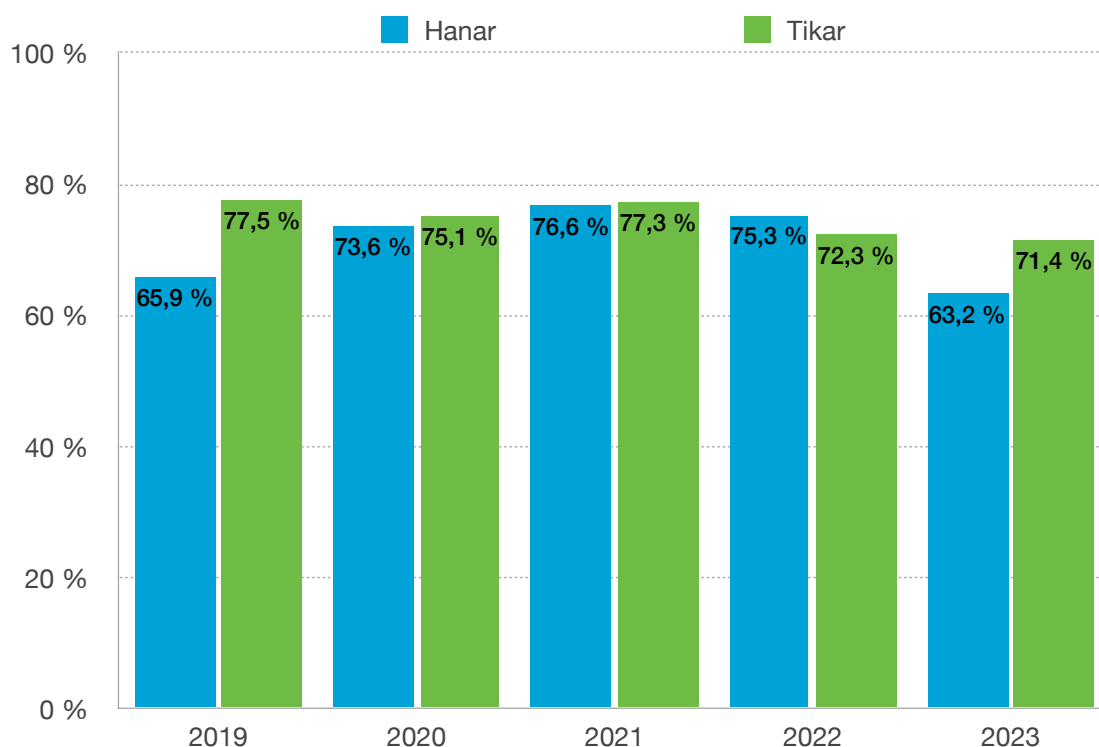
SKKs sida under "hälsa" - ögonlysning håller sig inte uppdaterad. Tittar man manuellt på registrerade individer som ögonlysts kan man se att målen successivt uppnås över längre tid, enstaka individer har ögonlysts flera gånger men det rör sig om ytterst få. Man kan här konstatera att fler ögonlyser sina hundar när de är lite äldre..

Mellan åren 2019-2022 har det fötts mellan 208 -215 kullar per år, 2023 sticker ut och har lite färre registrerade kullar, det registrerades år 2023 193 kullar.

Av hanarna som gått i avel de senaste 5 åren har 63,2 -76,6% av hanarna varit ögonlysta. Tikarna ligger lite högre, där är 71,4% - 77,5% av tikarna som gått i avel ögonlysta men tyvärr går trenden åt fel håll, allt färre hundar som används i avel är ögonlysta.

Diagrammet nedan visar andel hanar respektive tikar som ögonlysts innan de gått i avel.

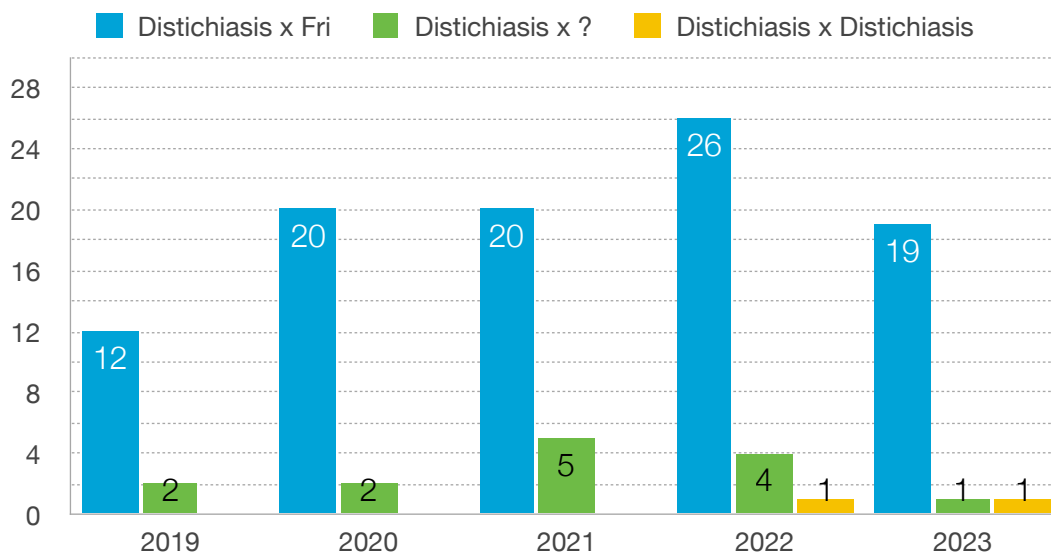

Tabellen visar ögonlysta avelsdjur samt totalt antal avelsdjur respektive år.

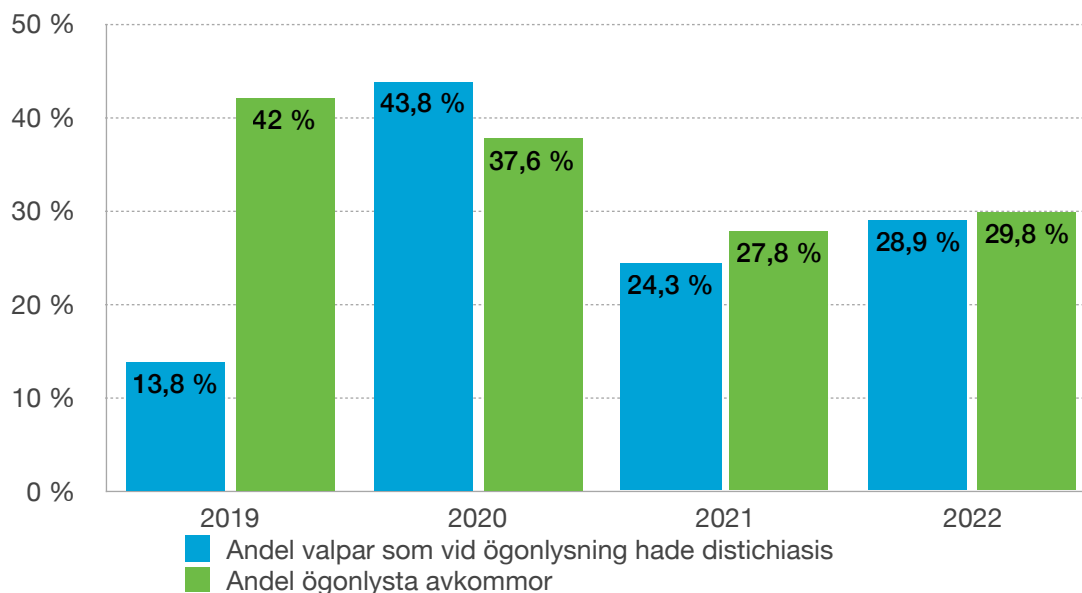
År	Antal ögonlysta hanar	Antal hanar som gått i avel	Antal ögonlysta tikar	Antal tikar som gått i avel
2023	84st	133st	132st	185st
2022	110st	146st	148st	205st
2021	108st	141st	163st	211st
2020	95st	129st	148st	197st
2019	87st	132st	158st	204st

Distichiasis

De senaste 5 åren har 110 kullar registrerats där en eller båda föräldrarna har distichiasis, de flesta av dessa parningar har individ med distichiasis parats med en som är ögonlyst fri men det förekommer även några kullar där man parat en individ med distichiasis med en som ej är ögonlyst. En gång 2022 och en gång 2023 har parning skett där både tik och hane har distichiasis. Enstaka resultat kan vara fel då utländsk hane kan ha använts som inte har registrerad ögonlysning i SE, NO eller FI. Diagrammet nedan avser distichiasis i antal kullar, samma individ kan förekomma flera gånger i diagrammet.

Nedan diagram visar valpar födda i kombinationer gjorda där en eller båda föräldrarna (som vid senaste ögonlysning det aktuella året) hade distichiasis.

Agrias statistik visar på en markant ökning av hornhinnesår och ögoninflammationer, hur stor roll i detta spelar distichiasis? Har det med annan anatomi att göra? För att kartlägga om distichiasis kan vara en bidragande faktor kan vi konstatera att fler individer behöver ögonlysas. Mål att alla som har förälder/ar med distichiasis ögonlyses?

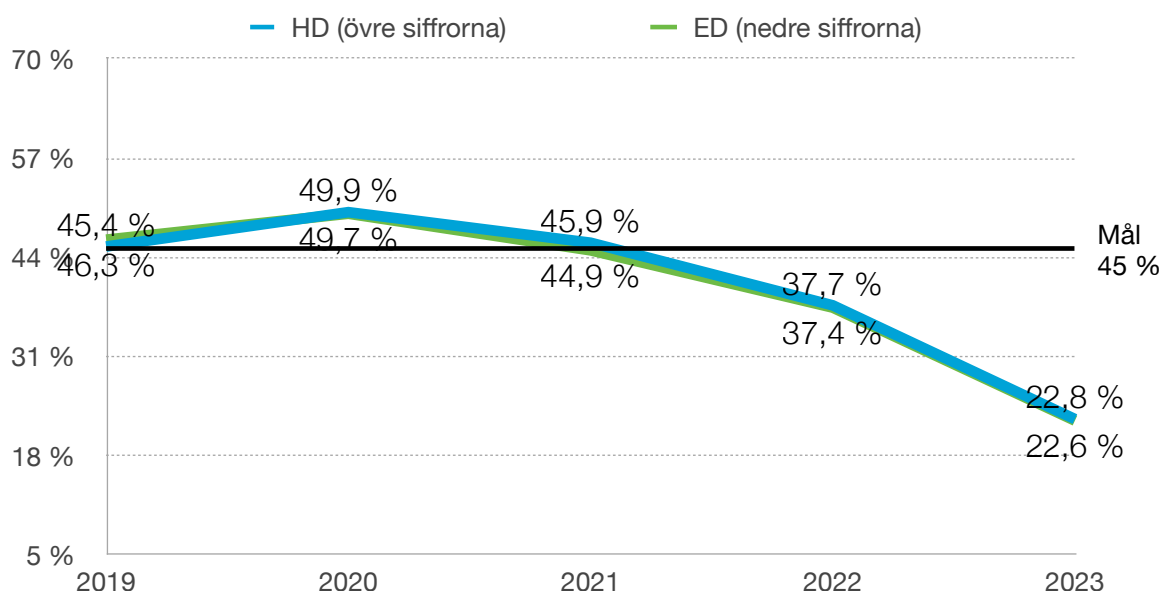
HD/ED

De mätbara målen är:

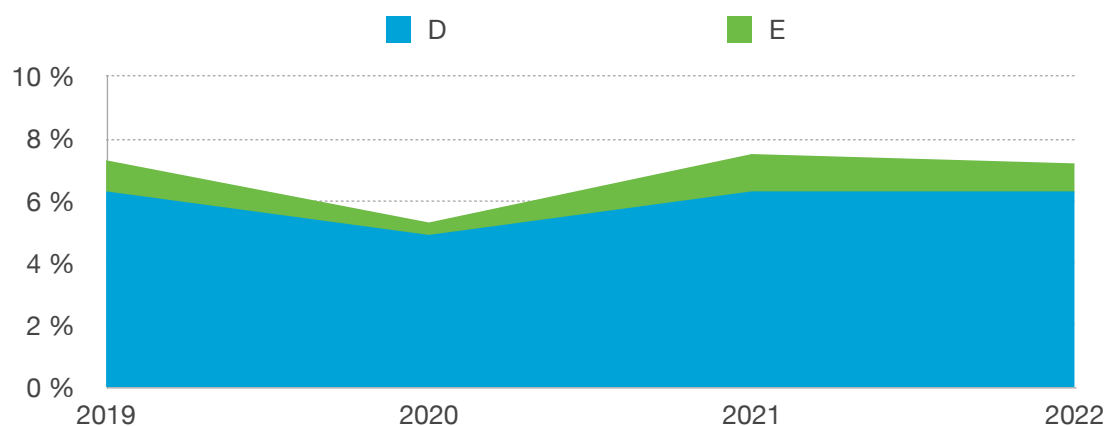
- 45% av årsregistreringen skall HD/ED röntgas
- 75% av inhemska parningar skall ha känd ledstatus för både hane och tik
- Minska andel individer med D & E-höfter (2022)
- HD grad D och E ska ej användas i avel
- Uppfödare skall göra kombinationer med kull-index över 100
- ED grad 2 och 3 ska ej användas i avel

Likt ögonlysningarna håller sig inte SKKs sida under "hälsa" uppdaterad gällande HD/ED. Tittar man manuellt på registrerade individer som röntgats kan man se även här att man närmar sig målen successivt över längre tid.

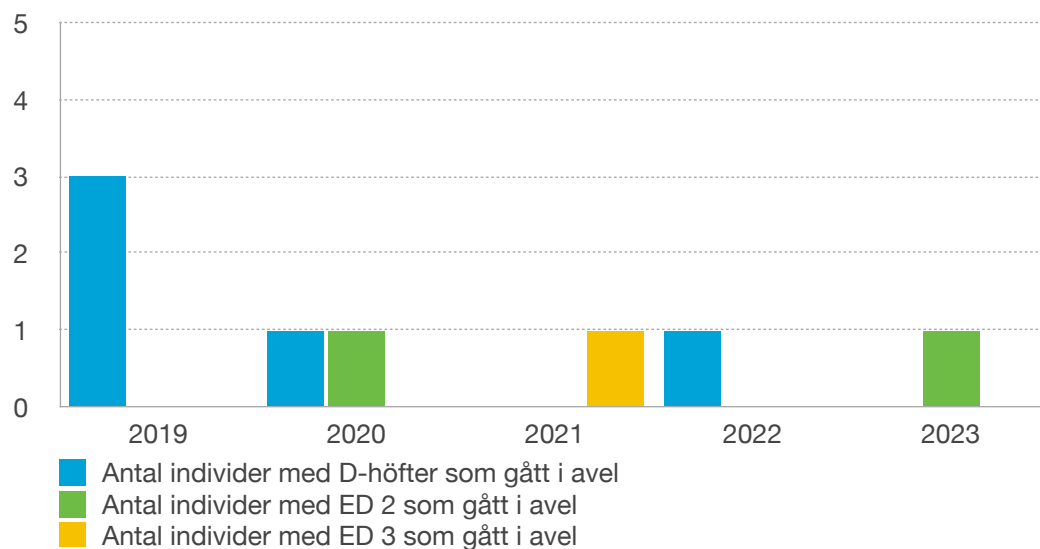
Diagrammet nedan visar andel röntgade hundar födda respektive år.

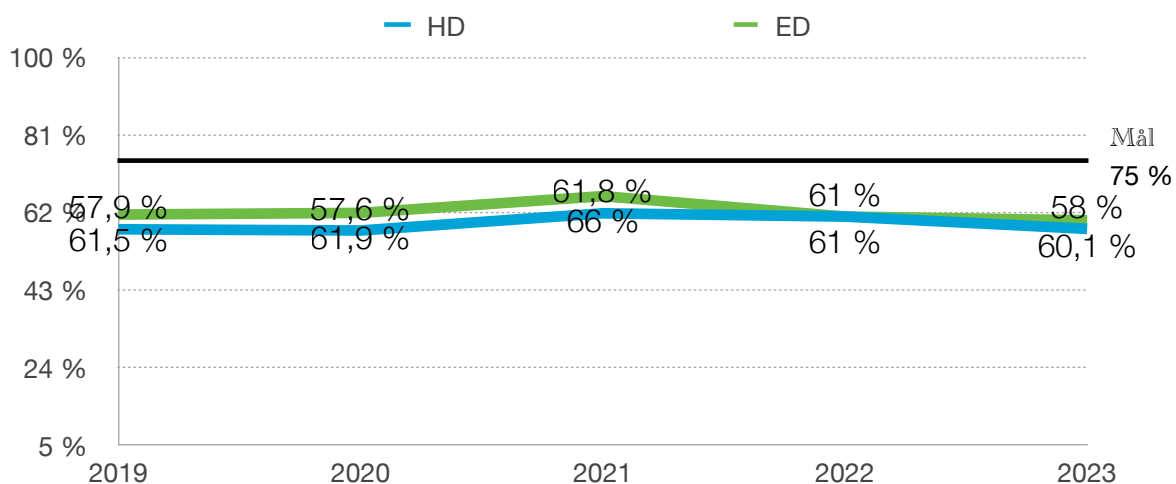
Diagrammet nedan visar andel individer D eller E höfter av de röntgade individerna respektive år.

Diagrammet nedan visar antal individer med D höfter samt ED 2 & 3 som gått i avel respektive år.

Diagrammet nedan visar andel inhemska parningar där båda föräldrar har känd ledstatus. 2,6% av kombinationerna 2023 är tiken röntgad och hanen utländsk som ej har reg. Rtg i Sverige, Norge eller Finland.

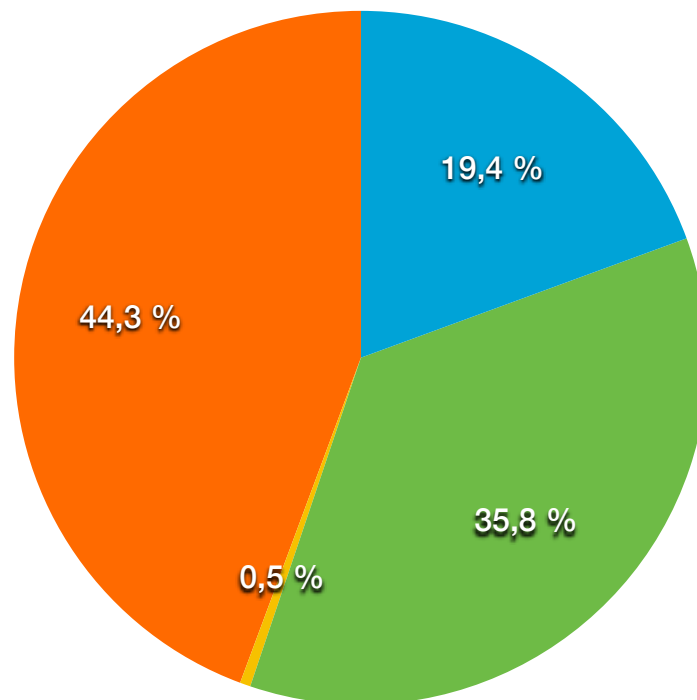

Åren 2019 -2022 tar inte hänsyn till kombinationer med avelsdjur som har registrerad status i andra länder än Sverige.

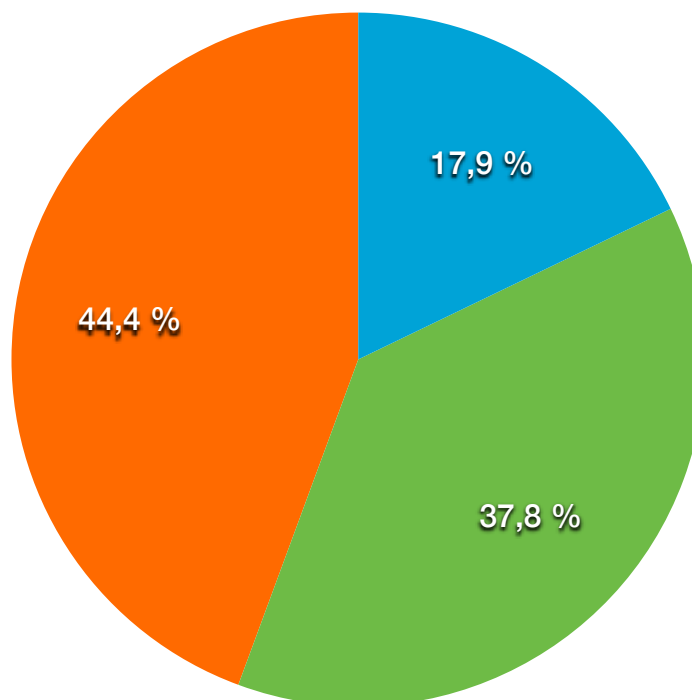
Preliminärt kullindex i gjorda kombinationer 2023 (HD)

Index 90-99   Index 100<   Index 71-89   Index Saknas
Index <70

Preliminärt kullindex i gjorda kombinationer 2023 (ED)

Index 90-99   Index 100<   Index 71-89   Index Saknas
Index <70

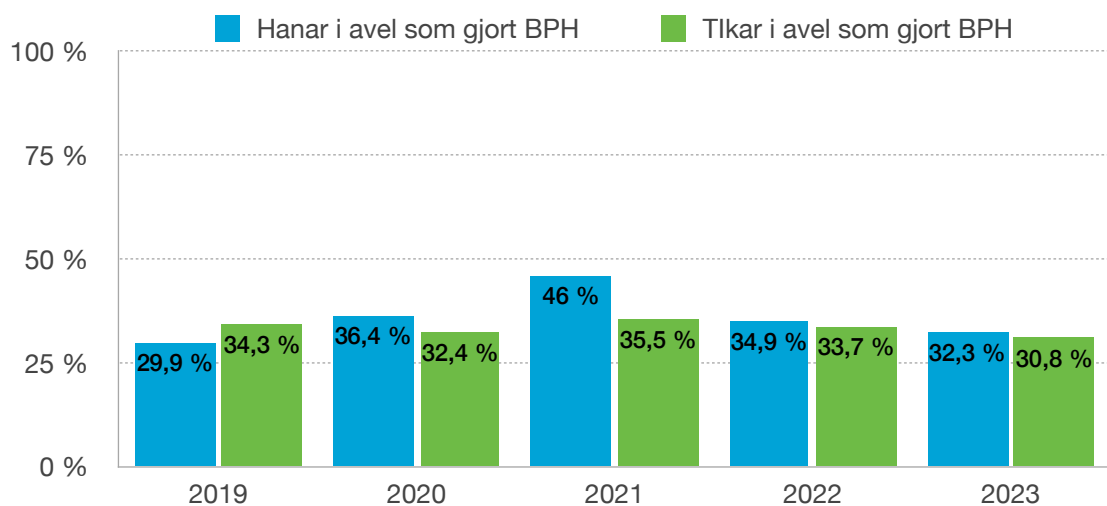
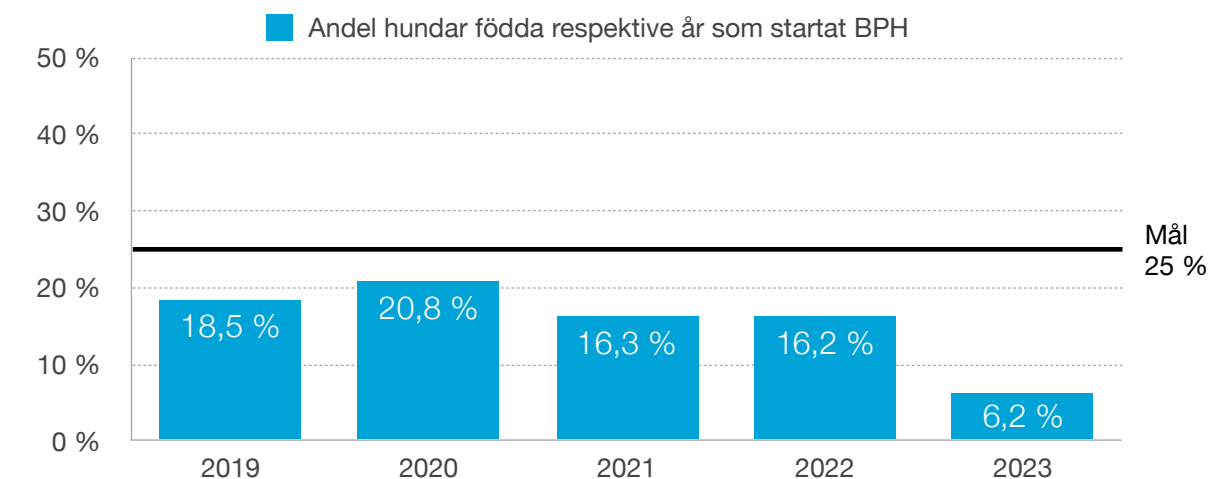

Av de kombinationer som saknar indexvärde är 19,5% kombinationer med utländsk hane.

BPH

De mätbara målen är:

- 25% av populationen ska göra BPH
- Alla avelsdjur genomför BPH
- Individer med avbrutet BPH eller MH ska ej användas i avel.

År	Antal avelshanar som gjort BPH	Antal hanar som gått i avel	Antal avelstikar som gjort BPH	Antal tikar som gått i avel
2023	43st	133st	57st	185st
2022	51st	146st	69st	205st
2021	65st	141st	75st	211st
2020	47st	129st	64st	197st
2019	41st	137st	70st	204st

Sen 2019 har det fötts 22 kullar där en av föräldrarna har avbrutit BPH och två kullar där en av föräldrarna har avbrutet MH varav en av dessa har avbrutit både MH och BPH.

Borträknat de som har avbrutit BPH men genomfört MH och vice versa. 3 av kullarna med avbrutet BPH är födda 2023.

Hur väl följer vi strategierna som finns för att nå målen?

Följa utvecklingen årligen med statistisk uppföljning som skickas ut till uppfödarkåren, för att bättre synliggöra populationseffekterna av avelsarbetet - RAS uppföljning har årligen publicerats på SSBTKs hemsida.

Öka kartläggningen av sjukdomars förekomst genom ett frivilligt nätbaserat inrapporteringsformulär som finns på rasklubbens hemsida - Den finns på hemsidan och har "marknadsförts" på sociala medier.

Epilepsi, Allergier, Korsbandsskador:

Uppmuntrat till att rapportera in drabbade individer till ovan nämnda webformulär där sjukdomar registreras efter diagnoskod.

Öka kunskapen om sjukdomarnas nedärvningsmönster och hur testning går till genom löpande information på hemsida och övriga kommunikationskanaler

Bevaka utvecklingen av PRA samt knäproblem i rasen - information samlas.

Sprida information om hur man tillämpar HD/ED-index i avel Information finns på hemsidan och rasklubben har tillsammans med Terrierklubben anordnat webinarium i frågan,

Verka för att fler uppfödare och valpköpare utvärderar sina djur med BPH, genom att bland annat anordna egna BPH - ej varit genomförbart. Öka kunskapen i uppfödarkåren om hur man använder BPH-diagrammen som avelsverktyg, genom att arrangera föreläsningar och dela information om detta i rasklubbens kommunikationskanaler

Rasklubben skall fortsätta att framhålla en nyanserad och sund bild av rasens bakgrund, i både media och i kontakten med presumtiva valpköpare.

Lyfta problematiken med för tunga hanhundar i nytt domarkompendium.

Utvärdera utvecklingen av hanarnas vikt kontra höjd genom en ny hälsoenkät

Årligen utvärdera och sammanställa SRD-rapporter

Parningskombination med blå/blå samt vit/vit rekommenderas ej utifrån vedertagna färggenetiska och hälsomässiga aspekter - ej kontrollerat statistiken kring detta.

Genomföra en ny hälsoenkät för att jämföra resultaten från 2010 och 2016

Ny hälsoenkät finns och har varit live sen maj -24 vi har hittills fått in runt 400 svar. Denna kommer puffas mer på och vi tar tacksamt emot hjälp av uppfödarkåren att sprida den till sina valpköpare. (Ligger länkad på hemsidan)

Börja bearbeta statistiska data från det webbaserade formuläret där sjukdomar rapporteras in per diagnoskod - finns ej tillräckligt med data.

Undersöka förutsättningarna för att arrangera en Mentalitetskonferens med utgångspunkt från resultaten från 500-analysen Börja arbeta för att ta fram en idealprofil för BPH.

Vi har blivit erbjudna och tackat ja till mentalindex!

Detta arbetas för fullt med. Vi har tagit fram ett förslag som en handfull uppfödare och styrelsen fått granska och so far är alla nöjda. Detta kommer vara ett levande dokument som utvärderas regelbundet. Det kommer löpande komma information om detta, utbildning i hur man kan använda verktyget och hur man rent praktiskt använder dokumentet. Förhoppningsvis går detta live i början på nästa år.